Dosarul nr. **2r-157/24** Judecătoria Drochia (sediul Rîșcani)
judecător Godorogea Sergiu

D E C I Z I E
30 septembrie 2024

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
În componenţa
Preşedintele completului, judecător Adriana Garbuz
Judecătorii Iulia Grosu, Svetlana Șleahtițki

Examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de Spînu Maria prin intermediul avocatului Rusu Victor împotriva încheierii Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 25 aprilie 2024 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Spînu Maria; persoană interesată Spînu Elisaveta; Enache Valentina; Spînu Aurel și Primăria sat. Mihaileni, raionul Rîșcani privind constatarea faptului acceptării succesiunii, prin care cererea a fost scoasă de pe rol,

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

La 29 decembrie 2023, Spînu Maria a înaintat cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii, solicitând constatarea faptului de acceptare a succesiunii de către Spînu Maria după decesul soțului Spînu Emilian prin intrarea în posesie a terenului agricol nr. *****cu suprafața 0.836 ha situat în extravilanul *****, teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1758 ha situat în extravilanul *****, teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1758 ha situat în extravilanul *****, teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1118 ha situat în extravilanul *****, teren pentru construcții nr. ***** cu suprafața 0.2486 ha situat în intravilanul *****.

În motivarea cererii a invocat că, pe data de 29.10.2007 a decedat soțul petiționarei Spînu Emilian care dispunea de bunuri imobile, situate în***** și anume: Teren agricol nr. *****cu suprafața 0.836 ha situat în extravilanul *****; Teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1758 ha situat în extravilanul *****; Teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.118 ha situat în extravilanul *****; Teren agricol pentru construcții nr. ***** cu suprafața 0.2486 ha situat în intravilanul *****.

În calitate de moștenitori de gradul I, este petiţionara Spînu Maria şi copiii decedatului însă ultimii nu au acceptat nici juridic şi nici de fapt bunurile succesorale din speţă.

Petiționarul doreşte să-şi perfecționeze toate actele corespunzătoare pentru înregistrarea dreptului sau de moştenitor, respectiv depune prezenta cerere. În acest sens a depus şi o cerere la notar, privind deschiderea procedurii succesorale, însă a primit un refuz în acest sens, din motivul că au expirat mai mult de şase luni de la decesul lui Spînu Emilian iar petiţionarul nu s-a adresat în termenul prevăzut de lege.

Consideră că după decesul soţului a intrat nemijlocit în posesiunea patrimoniului succesoral şi se consideră că a acceptat averea succesorală, deoarece a administrat-o, a avut grijă de terenuri, le-a dat în arendă, a primit plata pentru arendă şi a cultivat grădina. Astfel petiționarul a acceptat moștenire de facto.

Și-a întemeiat cererea în baza art. 1516 Cod Civil, art.411- 166, 167, art.art.281 al.(l) lit.f), 284 Codul de Procedură Civilă.

Poziţia instanţei de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 25 aprilie 2024, cererea formulată de Spînu Maria, persoană interesată Spînu Elisaveta, Enache Valentina, Spînu Aurel și Primăria sat. Mihaileni, raionul Rîșcani privind constatarea faptului acceptării succesiunii a fost scoasă de pe rol.

Solicitarea recurentului:

La data de 16.05.2024 Spînu Maria prin intermediul avocatului Russu Victor a depus cerere de recurs cu privire la casarea încheierii Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 25 aprilie 2024.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum a fost indicat mai sus, Spînu Maria prin intermediul avocatului Russu Victor a contestat încheierea primei instanțe din 25.04.2024, depunând recursul la 16.05.2024, astfel Colegiul atestă și constată că recursul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege, or la materialele cauzei nu există dovada recepționării încheierii motivate supuse recursului, ci numai dovada expedierii acesteia, la data de 30.04.2024, în adresa avocatului a scrisorii prin care a fost adusă la cunoștință acestuia încheierea atacată (f.d. 56).

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului, recurentul a invocat că instanța doar a indicat că partea interesată Enache Valentina nu susține pretențiile înaintate de către petiționarul Spînu Maria și în acest sens a explicat că faptul că o persoană interesată consideră că cererea petiționarei nu este fondată, nu înseamnă că speța urmează a fi soluționată în baza unei proceduri generale.

Menționează că constatarea faptului acceptării succesiunii nu echivalează cu un act notarial de dispoziție într-un proces succesoral și nici nu lipsește pe nici un moștenitor de dreptul său asupra masei succesorale.

Constatarea faptului acceptării moștenirii nu are ca efect acordare priorității unui moștenitor asupra altuia. Constatarea acceptării succesiunii prin intrarea în posesie ne fiind un proces de drept comun, nu împiedecă pe ceilalți participanți la proces să intenteze un proces similar.

Constată că, în cazul de față, în principiu nu poate exista un litigiu de drept. Ori dacă ar exista un litigiu de drept, acesta în esența sa va duce la înlăturarea/lipsirea unui participant la proces de anumite drepturi sau îl va însărcina cu anumite obligații, fapt ce nu există în speță. La rândul său prima instanță asemenea nu a explicat de ce drepturi poate fi lipsită partea interesată Enache Valentina sau cu ce obligații va fi însărcinată.

Aprecierea instanţei de recurs:

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

Analizând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil şi de contencios administrativ consideră că recursul este întemeiat şi urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Materialele cauzei atestă că la 29 decembrie 2023, Spînu Maria a înaintat cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii, solicitând constatarea faptului de acceptare a succesiunii de către Spînu Maria după decesul soțului Spînu Emilian prin intrarea în posesie a terenului agricol nr. *****cu suprafața 0.836 ha situat în extravilanul *****, teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1758 ha situat în extravilanul *****, teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1758 ha situat în extravilanul *****, teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1118 ha situat în extravilanul *****, teren pentru construcții nr. ***** cu suprafața 0.2486 ha situat în intravilanul *****.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 25 aprilie 2024, cererea formulată de Spînu Maria, persoană interesată Spînu Elisaveta, Enache Valentina, Spînu Aurel și Primăria sat. Mihaileni, raionul Rîșcani privind constatarea faptului acceptării succesiunii a fost scoasă de pe rol în temeiul art. 267 alin. (1) lit. l) Cod Procedură Civilă.

Pentru a decide astfel, instanța ierarhic inferioară a stabilit că cerinţele petiționarului vizează constatarea faptului, acceptării succesiunii după decesul soțului Spînu Emilian, avere succesorală la care pretind și copiii decedatului: Enache Valentina și Spînu Aurel, iar partea interesată Enache Valentina nu susține pretențiile înaintate de către petiționarul Spînu Maria, constatând în așa mod că în speţa dată există un litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti, astfel examinarea cauzei în procedură specială este imposibilă.

Colegiul Civil reține concluzia instanței de fond ca fiind pripită, iar încheierea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 25 aprilie 2024 emisă fără a lua în calcul circumstanțele importante ce se desprind din probatoriul cauzei din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 267 alin. (1) lit. l) Cod Procedură Civilă, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care la examinarea cauzei în procedură specială se constată un litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti.

Conform art. 280 Cod de procedură civilă, alin. (3) dacă, la depunerea cererii sau la examinarea cauzei în procedură specială, se constată un litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești, instanța restituie cererea sau o scoate de pe rol printr-o încheiere și explică petiționarului și persoanelor interesate dreptul lor de a soluționa litigiul în procedură de acțiune civilă la instanța competentă.

Potrivit certificatului eliberat de către Primăria Mihălășeni nr. 1374 din 01.11.2018, Spînu Emilian are la număr patru moștenitori de gradul I, Spînu Maria-soție, Spînu Elisaveta, Spînu Aurel și Enache Valentina – copiii acestuia (f.d.13).

În cererea sa, petiționara a indicat copiii în calitate de persoane interesate.

Pe parcursul examinării cererii Spînu Aurel a depus o cerere în care a indicat expres că este de acord cu cererea Mariei Spînu și că nu pretinde la averea defunctului Spînu Emilian.

Spînu Elisaveta și Enache Valentina nu și-au exprimat expres opinia referitor la constatarea faptului acceptării succesiunii de către Spînu Maria asupra bunurilor imobile terenul agricol nr. *****cu suprafața 0.836 ha situat în extravilanul *****, teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1758 ha situat în extravilanul *****, teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1758 ha situat în extravilanul *****, teren agricol nr. ***** cu suprafața 0.1118 ha situat în extravilanul *****, teren pentru construcții nr. ***** cu suprafața 0.2486 ha situat în intravilanul *****, ultimele au recepționat citația pe marginea cauzei civile examinate potrivit avizelor nr. ***** (f.d. 19) și ***** (f.d. 21) și nu au reacționat depunând vreo referință în sensul exprimării poziției sale.

Mai mult decât atât, Enache Valentina, fiind prezentă la ședința din 05.03.2024, a solicitat instanței acordarea unui termen pentru a-și aprecia poziția referitor la cererea înaintată de Spînu Maria, ședința de judecată fiind amînată. Acordându-i-se termen pentru a-și formula poziția, Enache Valentina nu s-a prezentat la ședințele ulterioare, nu a depus referință, astfel nimeni nu a invocat nici un litigiu de drept.

Astfel, Colegiul conchide asupra netemeiniciei încheierii Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 25 aprilie 2024 or, la momentul emiterii încheierii contestate nu a fost constatată existența între părți a unui litigiu de drept, nimeni din părțile interesate nu a pretins la acceptarea aceleiași averi succesorale.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi

Decide:

Recursul declarat de Spînu Maria prin intermediul avocatului Rusu Victor se admite.

Încheierea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 25 aprilie 2024 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Spînu Maria; persoană interesată Spînu Elisaveta; Enache Valentina; Spînu Aurel și Primăria sat. Mihaileni, raionul Rîșcani privind constatarea faptului acceptării succesiunii se casează cu restituirea cauzei la rejudecare.

Cauza se remite Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani), în același complet de judecată, pentru continuarea examinării cauzei.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului
Judecător Adriana Garbuz

judecătorii Iulia Grosu Svetlana Șleahtițki